

Nr 620

Av herr **Hedlund m. fl.**, om användande av beskattningen i lokaliseringspolitiskt syfte.

(Lika lydande med motion nr 501 i Första kammaren)

Under år 1963 öppnades möjlighet att ta i anspråk investeringsfonder i lokaliseringsfrämjande syfte. Fram t. o. m. den 30 juni 1965 beviljades tillstånd att använda sådana fondmedel för 137 industriprojekt inom de delar av landet som nu utgör det s. k. norra stödområdet. Den totala investeringskostnaden för dessa beräknades till 668 milj. kronor.

Kommittén för näringslivets lokalisering förordade i sitt betänkande att investeringsfonderna tills vidare skulle få användas i lokaliseringspolitiskt syfte. På längre sikt fann kommittén investeringsfonderna mindre lämpliga i det lokaliseringspolitiska syftet och förordade i stället särskild rätt till initialavskrivning som lokaliseringspolitiskt medel. I propositionen 1964 angående riktlinjerna för lokaliseringspolitiken föreslogs emellertid att investeringsfondernas användning i lokaliseringspolitiskt syfte skulle upphöra, när det nya statliga lokaliseringsstödet trädde i kraft. Investeringsfonderna skulle i fortsättningen användas endast i konjunkturpolitiskt syfte. Detta blev också riksdagens beslut.

Även efter den 1 juli 1965 har emellertid investeringsfondsmedel fått användas på ett sätt, som varit av betydelse för det lokaliseringspolitiska syftet. I statsverkspropositionen, elfte huvudtiteln, framhåller departementschefen vid sin behandling av frågan om lokaliseringsbidragen, att för exempelvis Norrbottens län ca 900 nya sysselsättningstillfällen beräknas tillkomma i olika företag som en följd av att investeringsfondsmedel fått tas i anspråk efter den förutnämnda tidpunkten. Dessa tillstånd, som meddelats av regeringen, torde i stort sett ha lämnats endast till storföretag. En annan regel synes ha varit att huvuddelen av investeringarna varit knuten till de stora bebyggelsekoncentrationerna och endast en mindre del till de områden som har behov av en aktiv lokaliseringspolitik. Naturligtvis kan detta inte anses särskilt tillfredsställande från lokaliseringspolitisk synpunkt. Därtill kommer ju också att huvuddelen av företagen ställs utanför den förmån i skattelättnad, som en sådan användning av investeringsfonderna innebär.

Erfarenheterna från tiden före den 1 juli 1965 ger vid handen, att beskattningssystemets utformning kan ha stor positiv betydelse för det lokaliseringspolitiska syftet. Detta har bekräftats även genom åtgärderna efter den 1 juli 1965. Även i andra länder, där man mera genomgående

använt skatteinstrumentet i lokaliseringspolitiken, har man noterat en positiv effekt.

Vi finner det angeläget att skatteinstrumentet på ett mera konsekvent sätt kommer till användning även i vårt lands lokaliseringspolitik. Såsom framhållits ställde sig kommittén för näringslivets lokalisering skeptisk till tanken på en mera permanent användning av investeringsfonderna för lokaliseringspolitiken och förordade i stället särskild rätt till initialavskrivning. Kommitténs bedömning var enligt vår mening välgrundad. Vår slutsats av detta är att frågan om den lämpligaste utformningen av ett lokaliseringspolitiskt skatteinstrument skyndsamt bör utredas.

Även om det inte befinnes lämpligt att permanent använda investeringsfonderna i lokaliseringspolitiskt syfte, bör de dock i vissa lägen kunna användas för ändamålet. Såsom redovisats har så skett under den allra senaste tiden för viss kategori av företag efter regeringens prövning. Det är vår uppfattning, att investeringsfonderna i avvaktan på resultatet av den utredning som vi ovan förordat bör kunna användas i lokaliseringspolitiskt syfte särskilt inom norra stödområdet och områden, som enligt riksdagens beslut kan bli därmed jämställda. Men det bör då ske enligt de generella bestämmelser som gällde för tiden fram t. o. m. den 30 juni 1965.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte

1. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning av frågan om en sådan utformning av beskattningssystemet, att detsamma kan användas i den aktiva lokaliseringspolitikens syfte; samt

2. medge att investeringsfonderna inom lokaliseringspolitiskt stödområde må användas i lokaliseringspolitiskt syfte tills vidare enligt de grunder, som gällde fram t. o. m. den 30 juni 1965.

Stockholm den 26 januari 1966

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie

Sven Vigelsbo

Gustaf Svensson
i Vä

S. G. W. Wahlund

Harald Larsson
i Hedenäset

John Eriksson
i Bäckmora